

Quickscan Wet natuurbescherming

Hoeve Africa, Zandpolder 5

3 november 2020

Quicksan Wet natuurbescherming

Hoeve Africa, Zandpolder 5

[REDACTED]

Projectleider	[REDACTED]
Afdeling	Onderzoek en advies
Kwaliteitscontrole	[REDACTED]
Foto's en afbeeldingen	[REDACTED]
Projectnummer	M-19-50314

© Natuurlijke Zaken
De zakelijke dienstverlening van Landschap Noord-Holland
Postbus 222
1850 AE, Heiloo
088-0064400
www.natuurlijkezaken.nl

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING	5
1.2	DOEL	5
2	PLANGEBIED	6
2.1	PLANGEBIED	6
2.2	PLANVOORNEMEN EN WERKZAAMHEDEN	7
3	WETTELIJK KADER	8
4	METHODIEK EN VELDWERK	11
4.1	LITERATUUR ONDERZOEK	11
4.2	VELDBEZOEK	11
5	RESULTATEN	12
5.1	BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN	12
5.1.1	<i>Natura 2000</i>	12
5.1.2	<i>Natuurnetwerk Nederland (NNN)</i>	13
5.1.3	<i>Weidevogelleefgebied</i>	13
5.2	BESCHERMDE SOORTEN	14
5.2.1	<i>Vogels</i>	14
5.2.2	<i>Zoogdieren</i>	14
5.2.3	<i>Flora</i>	14
5.2.4	<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	15
5.2.5	<i>Amfibieën</i>	15
5.2.6	<i>Reptielen</i>	15
5.2.7	<i>Vlinders</i>	16
5.2.8	<i>Overige soorten</i>	16
6	SAMENVATTENDE CONCLUSIE	17
6.1	CONCLUSIE VOOR DE GEBIEDEN	17
6.1.1	<i>Natura 2000</i>	17
6.1.2	<i>NNN</i>	17
6.1.3	<i>Weidevogelleefgebied</i>	17
6.2	CONCLUSIE BESCHERMDE SOORTEN	17
6.2.1	<i>Vogels</i>	17
6.2.2	<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	17
6.2.3	<i>Amfibieën</i>	18
	LITERATUUR	19
	BIJLAGE I TABELLEN BESCHERMDE SOORTEN IN NOORD-HOLLAND	20

Disclaimer:

Deze QuickScan is een potentie-inschatting naar (beschermde) soorten die in een gebied kunnen voorkomen, in combinatie met een toetsing aan de Wet natuurbescherming. Het veldbezoek betreft een momentopname en het beoordelen van een locatie naar de aanwezigheid van (beschermde) soorten en geschikt leefgebied voor (beschermde) soorten.

Indien bij werkzaamheden in de toekomst toch soorten worden aangetroffen dient gehandeld te worden naar de wet- en regelgeving met betrekking tot de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Mogelijk is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen te treffen of aanvullend onderzoek uit te voeren.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Zandpolder tussen Callantsoog en Groote Keeten is een scharnierpunt tussen een aantal natuurgebieden. De polder maakt de verbinding van de NNN/Natura 2000 duingebieden tussen het Zwanenwater en de duinen in de Noordkop robuust. Daarnaast vormt zij de ecologische verbinding via Boskerpark naar de Waddenkust. Tot slot is de Zandpolder ook de schakel via het Kooibos en de Uitlandsche polder naar het Zwanenwater. Er is de afgelopen jaren al een aardige slag gemaakt voor wat betreft nieuwe natuur. De natuurontwikkelingsprojecten Zandpolder 1, 2 en 3 zijn gerealiseerd. Zandpolder 4 is in ontwikkeling. Onlangs zijn de gronden voor hoeve Africa in bezit gekomen van Landschap Noord-Holland.

Er is een ontwerp vastgesteld voor dit gebied. Om dit uit te voeren zijn grondwerkzaamheden nodig. Bij ruimtelijke ontwikkelingen of werkzaamheden dienen volgens de Wet natuurbescherming effecten op natuurwaarden te worden onderzocht. Er dient onderzocht te worden of het voornemen effect heeft op beschermde soorten en/of beschermde gebieden (vanuit Wet natuurbescherming). Vanuit de ruimtelijke ordening dient onderzocht te worden of de ontwikkeling mogelijke effecten heeft op provinciaal vastgestelde beschermde gebieden zoals het Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN) en/of weidevogelleefgebieden.

In deze Quickscan worden de effecten op beschermde soorten en gebieden in beeld gebracht. Geconcludeerd wordt of er nadere vervolgstappen nodig zijn en/of er sprake is van een ontheffings- en of vergunningsplicht in het kader van de Wet natuurbescherming.

1.2 Doel

Door middel van een literatuurstudie en een veldbezoek zal deze quickscan de volgende vragen beantwoorden:

1. Zijn er (mogelijk) effecten op beschermde gebieden (Wet natuurbescherming)?
2. Is er gezien de effecten van de ingreep een (mogelijke) aantasting van wezenlijke kenmerken uit waarden uit Natuurnetwerk Nederland?
3. Welke beschermde (Wet natuurbescherming) soorten komen er (potentieel) voor in het plangebied?
4. Welke negatieve effecten kan de (potentieel) aanwezige flora en fauna ondervinden van de ingreep?
5. Is er gezien de effecten van de ingreep sprake van een (mogelijke) overtreding van Wet natuurbescherming?

2 Plangebied

2.1 Plangebied

Het plangebied bestaat uit een perceel grasland gelegen om de woning Duinweg 6 te Callantsoog. Het perceel is door de ligging om de woning Duinweg 6 en door de vorm van de weg waar het perceel aan grenst, onregelmatig van vorm. Het perceel is aan de zuid- en oostzijde omringd met sloten en de waterhuishouding is goed, de bodem bestaat uit zand en het perceel ligt gemiddeld 0,56 meter boven NAP. Het perceel is aan de zuidwestzijde ontsloten op de N502 Duinweg.

Figuur 2.1 Ligging van het plangebied (rode lijnen).

Figuur 2.2. Foto's van het plangebied.

2.2 Planvoornemen en werkzaamheden

Het ontwerp van het gebied rond hoeve Africa sluit aan bij de inrichting van Zandpolder fase 1. Vanaf ongeveer 2,50 m vanaf de kruin van de weg wordt het terrein eerst afgegraven tot +0,15 NAP. Een beheerdijk aan de oostkant blijft op maaiveldhoogte staan. De humusrijke grond wordt afgevoerd.

Vervolgens worden de plasjes uitgegraven. Met humusloze grond uit onder andere deze plasjes wordt een brede gradiëntrijke strook langs de weg gemaakt van 10 tot 25 meter breed. De strook wordt uiteindelijk tot 1 meter + NAP aangelegd. Op deze manier blijft de dijk als dijk (ca 1,64 +NAP) zichtbaar, maar is er toch sprake van een geleidelijke overgang van natuurgebied naar de weg. De gradiëntrijke strook gaat over in twee plasjes die ook in de zomer nog een diepste punt van circa een halve meter water hebben. Er komen twee hogere kopjes in te liggen. Deze worden bij voorkeur gemaakt met humusloos zand dat vrijkomt uit de diepe delen van de plasjes. In de oostpunt komt nog een brak plasje. Het oostelijke plasje staat door middel van een wadi in verbinding met het meest noordelijke plasje. Dat noordelijke plasje wordt door middel van een wade verbonden met het water in Zandpolder 1. Rondom blijft een dijkje voor het beheer staan dat de hoogte van het huidige maaiveld houdt. De waterhuishouding van het gebied blijft ongewijzigd.

Figuur 2.3. Inrichtingsplan Hoeve Africa.

3 Wettelijk kader

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming ingegaan. Deze wet vervangt de voormalige Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en Boswet. De vervallen wetten zijn terug te vinden in afzonderlijke hoofdstukken in de 'nieuwe' Wet natuurbescherming. De bescherming van Natura 2000-gebieden is beschreven in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming, gevolgd door de bescherming van soorten in hoofdstuk 3 en de bescherming van bossen in hoofdstuk 4. Hieronder volgt een beknopte weergave van deze hoofdstukken.

Bescherming van Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2)

Natura 2000-gebieden worden middels de Wet natuurbescherming beschermd. Binnen of buiten Natura 2000-gebieden zijn er geen activiteiten toegestaan die een significant negatieve invloed kunnen hebben op de instandhoudingsdoelen van het betreffende gebied. Wanneer effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een passende beoordeling gemaakt te worden.

Bescherming van soorten (hoofdstuk 3)

Er zijn in de Wet natuurbescherming 3 beschermingsregimes te onderscheiden. Deze regimes zijn grotendeels gebaseerd op Europese wet- en regelgeving (Vogel- en habitatrichtlijn).

Regime 1: Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1)

Alle in het wild levende vogels in Nederland zijn middels artikel 3.1 beschermd (zie kader 1). Met 'opzettelijk' in de artikelen wordt voorwaardelijke opzet bedoeld: *'Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of een plant.'* (memorie van toelichting op wet natuurbescherming)

Verstoring van vogels is geen wettelijke overtreding indien het geen wezenlijke invloed heeft op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor een ontheffing op de verboden dient een zware toets uitgevoerd te worden.

Kader 1: Verbodsbepalingen soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wet natuurbescherming)

1. *Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.*
2. *Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.*
3. *Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.*
4. *Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.*
5. *Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.*

Regime 2: Soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Een aantal soorten kennen een strenge bescherming. Dit betreft de soorten van de Habitatrichtlijn, of bijlage II bij het Verdrag van Bern, of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. Ook hier is de voorwaardelijke opzet van toepassing.

Voor soorten onder dit regime is verstoring te allen tijde verboden. Dit is een verschil met de bescherming van vogels, waar verstoring is toegestaan, mits dit geen effect heeft op de gunstige staat van instandhouding.

Kader 2: Verbodsbepalingen soorten van Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wet natuurbescherming)

1. *Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.*
2. *Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.*
3. *Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.*
4. *Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.*
5. *Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.*

Regime 3: Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10)

Het derde beschermingsregime bestaat uit een aantal aanvullende soorten waarvoor de Nederlandse rijksoverheid bescherming noodzakelijk acht. Deze soorten worden genoemd in de bijlage A en B bij de Wet natuurbescherming. Per provincie is vrijstelling van een deel van de Nationaal beschermde soorten gegeven, waardoor er tussen de provincies verschillen bestaan tussen de beschermde soorten. In Bijlage I van deze rapportage worden de beschermde soorten in Noord-Holland opgesomd.

Voor de soorten van dit beschermingsregime is het verboden ze opzettelijk te doden of te vangen en om voortplantingsplaatsen of vaste rustplaatsen te beschadigen of te vernietigen. Voor deze soorten geldt niet het verbod om te verstoren.

De provincie heeft middels een verordening een aantal soorten uit deze bijlage weer vrijgesteld.

Kader 3: Verbodsbepalingen Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet natuurbescherming)

1. *Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:*
 - a. *In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;*
 - b. *De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of*
 - c. *Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.*

Ontheffingsgronden soortbescherming

Indien er verbodsbepalingen overtreden worden moet een ontheffing worden aangevraagd. Voor handelingen is geen ontheffing van de verbodsbepalingen nodig als:

- Er maatregelen mogelijk zijn om het overtreden van de verbodsbepalingen te voorkomen;
- Er een vrijstelling geldt op grond van een provinciale verordening, gedragscode, beheerplan Natura 2000, programmatische aanpak of een ministeriële regeling.

Een ontheffing (of een vrijstelling) wordt uitsluitend verleend, als voldaan is aan elk van de volgende drie cumulatieve voorwaarden:

- a. Geen andere bevredigende oplossing;
- b. Sprake van een in de wet genoemd belang;
- c. Geen verslechtering/afbreuk aan de staat van instandhouding van de soort.

Of er sprake is voor een bij wet genoemd belang is verschillend per beschermingsregime van de soort. De verschillende belangen zijn per regime aangegeven.

Bescherming van bossen (Hoofdstuk 4)

Voor bosopstanden (groter dan 1000 m² of dat bestaat uit rijbeplanting van meer dan 20 bomen) buiten de bebouwde kom geldt een meldings- en herplantplicht. Door middel van de provinciale verordening geldt de meldings- en herplantplicht ook voor (evt. geknotte) populieren of wilgen in 1°. wegbeplantingen; 2°. beplantingen langs waterwegen, en 3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden. In de provinciale verordening staat verder beschreven hoe de melding en herplant gedaan moet worden.

Planologische bescherming: NNN

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen ecologische hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van natuurgebieden en verbindingzones. Dit programma is door de rijksoverheid geïnitieerd en middels de Nota Ruimte (2006) respectievelijk Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012) en Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening (2012) uitgewerkt in een planologische bescherming van het NNN. Deze bescherming houdt in dat nieuwe plannen, projecten of andere handelingen niet de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden mogen aantasten. De wezenlijke kenmerken en waarden worden per provincie vastgelegd in het natuurbeheerplan.

Weidevogelleefgebied

Noord-Holland is één van de provincies met de hoogste weidevogeldichtheid in Europa en dat geeft een grote verantwoordelijkheid voor deze soorten. Deze zorg is vastgelegd in nationale wet- en regelgeving die voortkomt uit internationale verdragen en uit de Europese Vogelrichtlijn. De provincie heeft regels vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening, waarin tevens de begrenzingen van weidevogelleefgebieden zijn opgenomen. De weidevogelleefgebieden zijn in de provinciale structuurvisie begrensd. Een wijziging van het bestemmingsplan die tot oppervlakteverlies, verstoring of een peilverlaging leidt in het weidevogelleefgebied is niet toegestaan, tenzij er geen aanvaardbaar alternatief aanwezig is en een groot openbaar belang wordt gediend ('nee, tenzij').

Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming valt ook de zorgplicht. Deze geldt voor alle in het wild levende planten en dieren. Dit houdt in dat men nadelige gevolgen voor planten en dieren, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

4 Methodiek en veldwerk

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek. In hoofdstuk 5 is op basis van de literatuurstudie en het veldbezoek per soortgroep een effectbepaling opgesteld.

4.1 Literatuur onderzoek

Een algemeen literatuur onderzoek van beschermde soorten in provincie Noord-Holland is opgenomen in bijlage 1 van deze rapportage. Deze bijlage geeft inzicht in de verspreiding en biotoopeisen van wettelijke beschermde soorten die voorkomen in de provincie. Deze lijst is opgesteld door Natuurlijke Zaken op basis van diverse bronnen. Belangrijkste bron is de uitgebreide kennis en ervaring als terreinbeheerder van de Noord-Hollandse flora en fauna. Landschap Noord-Holland heeft voor de belangrijkste soortgroepen gebiedsdekkende atlanten (Vogels, amfibieën en reptielen, zoogdieren, vlinders en vogels) opgesteld, waarin de verspreiding van (beschermde) soorten is onderzocht. Daarnaast zijn aanvullende bronnen geraadpleegd zoals de NDFF verspreidingsatlas, waarneming.nl, recente atlanten (lokaal en landelijk), gebiedsinventarisaties en eigen expertise.

4.2 Veldbezoek

Op 10 september 2020 heeft C. van den Tempel, deskundig ecooloog* van Natuurlijke Zaken het plangebied bezocht. Het was die dag 18 graden en helder.

Tijdens het bezoek zijn de aanwezige structuren, ecotopen (leefgebieden) en de (mogelijk) aanwezige flora en fauna geïnventariseerd. Aan de hand van het veldbezoek en het vooraf uitgevoerde literatuuronderzoek is middels een zogenaamde “expert judgement” een inschatting gemaakt van de (potentieel) aanwezige beschermde natuur, flora en fauna.

** De ecologen van Natuurlijke Zaken beschikken over een uitgebreide ervaring met de betreffende soortgroepen en voldoen aan de criteria van ‘ecologisch deskundige’ zoals omschreven door de Rijksdienst voor ondernemend Nederland. Met een ecologisch deskundige wordt bedoeld, een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. Alle ecologen van Natuurlijke zaken hebben op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding genoten met als zwaartepunt ecologie.*

5 Resultaten

In paragraaf 5.1 wordt de ligging van het plangebied t.o.v. beschermde natuurgebieden onderzocht. Per gebied wordt bepaald en getoetst of de beschermde waarden kunnen worden aangetast.

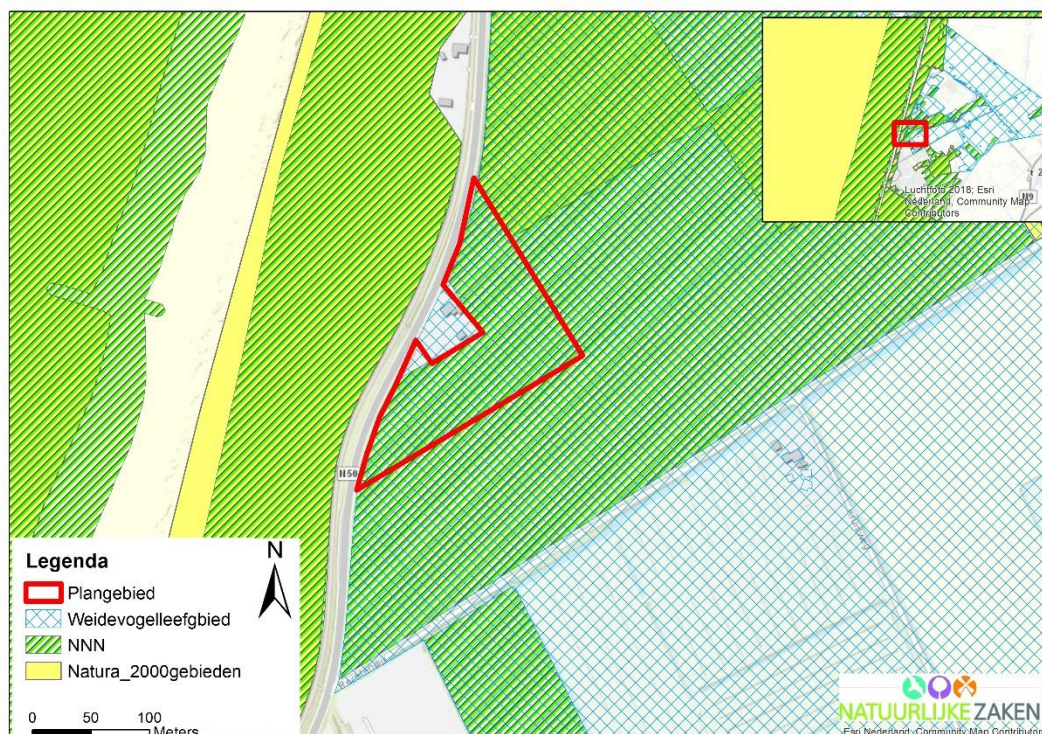
Paragraaf 5.2 toets de ontwikkeling aan het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming, per soortgroep wordt inzicht gegeven in de eventuele aanwezigheid op basis van de literatuurstudie, veldbezoek en effectenbepaling.

5.1 Beschermde natuurgebieden

5.1.1 Natura 2000

Het plangebied grenst aan het Natura 2000 gebied Duinen Den Helder-Callantsoog. Het gebied bestaat van noord naar zuid uit de Grafelijkheidsduinen en de Donkere Duinen, de Noordduinen (de strook tussen Den Helder en Callantsoog) en enkele nollenterreintjes en het Kooibosch ten oosten van het Callantsoog. Het gebied heeft goed ontwikkelde duingraslanden.

Het gebied is aangewezen voor verschillende habitattypen. Er zijn geen vogelrichtlijn of habitatrichtlijn soorten aangewezen voor het gebied. Aan het plangebied grenst de habitatype witte duinen (H2120). Typische soorten van het naastgelegen habitatype, die mobiel zijn, zijn duinsabelsprinkhaan en eider. Hiervan komt de duinsabelsprinkhaan in de omgeving voor. Deze soort komt met name voor in kustduinen, en leeft in gebieden met een kalk- of zandgrond en een wat schralere begroeiing met struiken en graspolen waar de sprinkhaan onder schuilt. De duinsabelsprinkhaan wordt niet in het gebied van Hoeve Africa verwacht, aangezien dit uit agrarisch grasland bestaat.

Figuur 5.1 Begrenzing van Natura 2000 gebieden, het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Weidevogelleefgebied in relatie tot de ligging van het plangebied.

Conclusie

De vergroting van het natuurterrein op Hoeve Africa versterkt het aangrenzende Natura 2000-gebied, het vindt plaats buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied. Er zijn derhalve geen effecten van oppervlakteverlies of versnippering. Verdrijving van het Natura 2000-gebied is uit te sluiten aangezien de waterhuishouding van het gebied niet in negatieve zin veranderd. Verstoring tijdens de realisatiefase door trilling, licht, optisch of mechanisch verstoring is uit te sluiten op de vegetatie in het Natura 2000-gebied.

Verstoring van de typische soorten van H2120 is uit te sluiten, grotendeels omdat de typische soorten plantensoorten zijn die geen hinder ondervinden van de herinrichting buiten de Natura 2000-begrenzing. De duinsabelsprinkhaan wordt, op basis van habitat, niet in het plangebied verwacht.

Er is een Aeries berekening uitgevoerd waaruit is gebleken dat er geen effecten van stikstof op het naastgelegen Natura 2000-gebied is. Negatieve effecten op het Natura 2000-gebied zijn daarom uit te sluiten.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied is aangewezen als NNN. De wezenlijke kenmerken zijn onder andere de natuurontwikkelingsgebieden waar bollenland is omgevormd in binnenduingrasland met veel variatie: van voedselrijk naar voedselarm, nat naar droog en zoet tot zwak brak water. Kenmerkende vegetaties komen hier terug en het is een belangrijk broed- en pleistergebied voor watervogels en steltlopers. Deze kenmerken en waarden worden versterkt door de geplande natuurontwikkeling van Hoeve Africa. Significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN kunnen worden uitgesloten.

Effecten

Er zijn er voor NNN geen belemmeringen. Het gebied is NNN en blijft NNN. De wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied worden versterkt door het omzetten van agrarisch cultuurgrasland naar natuurlijke binnenduinrandgrasland.

Het NNN beleid staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

Conclusie

Er is geen sprake van vermindering of aantasting van het NNN.

5.1.3 Weidevogelleefgebied

Het plangebied is in de provinciale verordening aangewezen als Weidevogelleefgebied. Het gebied verandert van agrarisch grasland naar duingrasland. Dit betekent dat er meer natuurlijke overgangen komen en meer plasdrassituaties. Over het algemeen is dit gunstiger voor weidevogels dan het huidige monotone engels raaigras grasland. In de al aangelegde zandpolders hebben zich broedvogels als kievit, veldleeuwierik, graspieper, tureluur, krakeend, kuifeend en gele kwikstaart gevestigd. De ontwikkeling komt overeen met de provinciale doelstellingen van weidevogelleefgebieden.

Effecten

Het plangebied ligt in het Weidevogelleefgebied en zal een kwaliteitsverbetering ondergaan door vernatting, bloemrijkheid en beheer. Er zijn derhalve positieve effecten te verwachten op het aantal en diversiteit aan weidevogels.

Conclusie

Er zijn geen negatieve effecten op het weidevogelleefgebied.

5.2 Beschermde soorten

5.2.1 Vogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Een aantal soorten gebruikt jaarrond dezelfde nestlocatie. De nestlocaties zijn daarom jaarrond beschermd. Dit betreft bijvoorbeeld huismus, gierzwaluw, roofvogels of uilen, in bijlage 1 van deze rapportage is deze lijst opgenomen.

Voorkomen en functie

Het gebied is geschikt voor weidevogels maar niet voor vogels met jaarrond nestbescherming aangezien geschikte bomen of bouwwerken niet aanwezig zijn. Er zijn daarom zeker geen effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten.

Effecten

Er zijn geen effecten op vogels met een jaarrond beschermd nest. Het plangebied is wel geschikt broedgebied voor diverse soorten grondbroeders (eenden, meerkoeten, weidevogels, weidezangvogels), mo negatieve effecten op de aanwezige vogelstand uit te sluiten wordt het werk uitgevoerd buiten het broedseizoen.

Conclusie

De ontwikkeling leidt niet tot een overtreding van een verbodsartikel van de Wet natuurbescherming.

5.2.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd en staan vermeld op bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn (artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming). De bescherming heeft zowel betrekking op de verblijfplaatsen, als vlieg- en trekroutes en foerageergebieden. Vleermuizen worden hier apart opgenomen, omdat meer dan alleen de verblijfplaatsen beschermd zijn en een aantal soorten algemeen voorkomend zijn in de provincie Noord-Holland.

Voorkomen en functie

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. In het gebied zijn geen verblijfplaatsen voor deze soorten aanwezig. Mogelijk gebruiken zij het plangebied als foerageergebied. Deze functie blijft behouden.

Effecten

Er zijn geen negatieve effecten op vleermuizen te verwachten als gevolg van de werkzaamheden.

Conclusie

De ontwikkeling leidt niet tot een overtreding van een verbodsartikel van de Wet natuurbescherming.

5.2.3 Flora

Voorkomen en functie

In de duinen komen verschillende beschermde plantensoorten voor. In de directe omgeving is de duinstrook erg smal en zijn geen beschermde planten aangetroffen. Het agrarische perceel van Hoeve Africa bestaat uit engels raaigras op een dikke humuslaag, dit biotoop is geen habitat voor beschermde (duin)plantensoorten.

Effecten

Er zijn geen negatieve effecten op flora te verwachten aangezien deze niet in het plangebied aanwezig zijn.

Conclusie

De ontwikkeling leidt niet tot een overtreding van een verbodsartikel van de Wet natuurbescherming.

5.2.4 Grondgebonden zoogdieren

Voorkomen en functie

In de omgeving zijn waarnemingen van boommarter, bunzing en wezel. Het habitat is geschikt leefgebied voor deze soorten. Verblijfplaatsen van boommarter en bunzing worden niet verwacht in dit habitat. Mogelijk zijn er wel verblijfplaatsen van wezel, met name rondom de woning. Hier zijn namelijk veel rommelhoekjes en bosschages.

Effecten

De rommelhoekjes rondom de woning blijven behouden. Mogelijke verblijfplaatsen blijven dus behouden. Het leefgebied verandert, maar blijft behouden en geschikt marter foerageerbiotoop. Er zijn geen negatieve effecten op rust- en of verblijfplaatsen van kleine martersachtige.

Conclusie

De ontwikkeling leidt niet tot een overtreding van een verbodsartikel van de Wet natuurbescherming.

5.2.5 Amfibieën

Voorkomen en functie

De rugstreeppad komt voor in de omgeving. Het agrarische deel bevat geen voortplantingswater voor de soort. Overwintering vindt meestal plaats in hoger gelegen gronden. De duinen zijn dichtbij en erg geschikt hiervoor. Rugstreeppadden worden daarom niet verwacht binnen de plangrenzen met belangrijke functies. Mogelijke trekkende / verplaatsende dieren kunnen wel tijdelijk in het gebied aanwezig zijn in de periode maart- oktober.

Effecten

Er zijn geen negatieve effecten op de populatie rugstreeppadden te verwachten. Wel kunnen zwervers in het gebied voorkomen in de periode maart-oktober. Het doden van dieren kan voorkomen worden door het terrein voor de werkzaamheden na te kijken op het voorkomen van rugstreeppadden. Deze kunnen dan gevangen en verplaatst worden, zoals omschreven in de goedgekeurde Gedragscode natuurbeheer. Aanwezige dieren dienen te worden verplaatst naar een van de naastgelegen zandpolders, wat zeer geschikt leefgebied is. Zo zijn negatieve effecten op individuen te voorkomen.

Conclusie

Indien wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode en in een werkprotocol wordt vastgelegd dat er voor het werk op rugstreeppadden gecheckt wordt, zijn er geen effecten op mogelijk zwerende individuen van de rugstreeppad. De ontwikkeling leidt dan niet tot een overtreding van een verbodsartikel van de Wet natuurbescherming.

5.2.6 Reptielen

Voorkomen en functie

De zandhagedis komt in de omgeving voor. Deze soort is gebonden aan de duinen, daarbuiten wordt hij nauwelijks aangetroffen. Het grasland van het plangebied is ongeschikt leefgebied voor deze soort, aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

Effecten

Er zijn geen negatieve effecten op zandhagedissen te verwachten.

Conclusie

De ontwikkeling leidt niet tot een overtreding van een verbodsartikel van de Wet natuurbescherming.

5.2.7 Vlinders

Voorkomen en functie

In de duinen komen vele soorten vlinders voor, de beschermde duinparelmoervlinder komt in de directe omgeving van het plangebied voor. De vlinders voeden zich met nectar van verschillende kruiden, waaronder slangenkruid, koninginnenkruid en akkerdistel. Duinparelmoervlinders overwinteren als ei, die worden afgezet in de strooisellaag.

Effecten

Omdat er geen nectarplanten van de duinparelmoervlinder in het plangebied aanwezig zijn, en er geen strooisellaag in het gebied aanwezig is, worden de soorten er niet verwacht. De beschermde vlinders hebben geen ecologische relatie met het plangebied.

Conclusies

De ontwikkeling leidt niet tot een overtreding van een verbodsartikel van de Wet natuurbescherming.

5.2.8 Overige soorten

Het voorkomen van beschermde soorten weekdieren, libellen, kevers en vissen is uitgesloten op basis van habitat en verspreiding van deze soorten in de provincie Noord-Holland.

6 Samenvattende conclusie

In hoofdstuk 5 zijn de effecten van de het natuurontwikkelingsproject Hoeve Africa getoetst aan de verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming. Hieronder een samenvatting van de belangrijkste conclusies.

6.1 Conclusie voor de gebieden

6.1.1 *Natura 2000*

Uit de bureaustudie blijkt dat het plangebied grenst aan het Natura 2000-gebied Duinen van Callantsoog en Den Helder. Het gebied wordt omgezet van agrarisch land naar duingrasland. Het Natura 2000-gebied wordt hierdoor versterkt. Er zijn geen negatieve effecten op de aangewezen habitattypen, habitatsoorten en typische soorten van de habitattypen van het Natura 2000-gebied. Er is een Aeries berekening uitgevoerd die effecten van stikstof heeft uitgesloten. Er zijn geen effecten op het Natura 2000-gebied als gevolg van het voornemen..

6.1.2 *NNN*

Het plangebied is aangewezen als NNN. Door het planvoornemen worden de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN ontwikkeld en versterkt. Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN kunnen worden uitgesloten. Het provinciaal NNN beleid staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

6.1.3 *Weidevogelleefgebied*

Het plangebied bevindt in een weidevogelleefgebied, de ontwikkeling past binnen het beleid omtrent weidevogelleefgebieden. De ontwikkeling naar bloemrijke, natte graslanden heeft een gunstig effect op weidevogels.

6.2 Conclusie beschermde soorten

Gezien het habitat en het planvoornemen zijn er zeker geen beschermde soorten van de soortgroepen flora, vleermuizen, reptielen, insecten, vissen en weekdieren aanwezig.

6.2.1 *Vogels*

In het plangebied zijn zeker geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten aanwezig. Wel broeden mogelijk er weidevogels. Omdat er buiten het broedseizoen van vogels wordt gewerkt, leiden de werkzaamheden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

6.2.2 *Grondgebonden zoogdieren*

Mogelijk maken kleine marters gebruik van het plangebied als foerageergebieden. Verblijfmogelijkheden zijn aanwezig nabij de woning. Dit gebied blijft onaangetast. Mogelijk aanwezige verblijfplaatsen blijven dus behouden. De werkzaamheden leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

6.2.3 Amfibieën

Indien gewerkt wordt in de periode van winterslaap van de rugstreeppad (winterslaap is van november tot en met maart), zijn er geen conflicten met de Wet natuurbescherming.

Indien buiten de winterperiode gewerkt wordt mogelijk zwervende dieren aanwezig in het plangebied. Door een paddenscherm te plaatsen, wordt voorkomen dat er dieren het plangebied betreden. Dus door een paddenscherm te plaatsen voor de start van de werkzaamheden worden conflicten met de Wet natuurbescherming voorkomen.

Paddenscherm

Een scherm om padden buiten het werkgebied te houden is van stevig plastic of worteldoek. Dit scherm is 50 centimeter hoog en minimaal 10 centimeter ingegraven in de grond. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken, moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie ten allen tijden kunnen vervullen. Let hierbij met name op de toegangswegen van het bouwverkeer.

Literatuur

Herder, J., Hamers, J. & Dekker, K. (2010). Atlas van de Noord Hollandse amfibieën en reptielen 1980-2010. Landschap Noord-Holland, Stichting RAVON.

Herder, J.E., Kranenbarg, J., Hoogetboom, D.M., Hamers, J. & Dekker, K. (2012). Atlas van de Noord Hollandse vissen. Landschap Noord-Holland, Heiloo & RAVON Nijmegen.

Hoogetboom, D.M., Visbeen, F., Wondergem, J. & Ruitenbeek, W. (2014). Atlas van de Noord Hollandse zoogdieren. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Noordhollandse Zoogdierstudiegroep (NOZOS) Alkmaar.

Kaag, K., Veling, K., Visbeen, F. & Scharringa, K. (2012). Vlinders van Duin tot Dijk. De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009. Landschap Noord-Holland, Heiloo.

Scharringa, C.J.G., Ruitenbeek, W. & Zomerdijs, P.J. (2010). Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN), Landschap Noord-Holland, Heiloo.

Van der Riet, B., van der Goes, H., Baas, T., van den Tempel, C., Menkveld, W. & Visbeen, F. (2014). Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland, Heiloo.

Websites

www.bij12.nl

www.verspreidingsatlas.nl

maps.noord-holland.nl

www.waarneming.nl

Bijlage I Tabellen beschermde soorten in Noord-Holland

Planten

Vaatplanten

Soort	Artikel	Biotoop	Regio
Bokkenorchis	3.10	Kalkrijk duinzand/ kalkrijke kavel	Tussen Zandvoort en Wijk aan Zee
Dennenorchis	3.10	Beschaduwde plaatsen op vochtige vaak zure grond	De duinen bij Schoorl
Glad biggenkruid	3.10	Akkers, zeeduinen, bermen, grasland	Duingebied, Texel
Groenknolorchis	3.5	Open duinvalleien, jaarlijks gemaaide verlandingsvegetaties	Vechtplassen, Kennemerstrand (IJmuiden), Zwanenwater, Texel
Grote leeuwenklauw	3.10	Bermen, akkers, waterkanten, braakliggende grond	Duingebied
Honingorchis	3.10	Zeeduinen	Kennemermeer (IJmuiden)
Karthuizeranjer*	3.10	Schrale- en kalkgraslanden, bermen en dijken, leisteenhellingen, zandsteenrotsen	In de buurt van Amsterdam
Kleine ereprijs	3.10	Zeeduinen, dijken en rivierduinen	Binnenduinen bij Haarlem
Kluwenklokje*	3.10	Bermen, grasland, rivierengebied	Sporadisch waargenomen
Muurbloem	3.10	Rotsachtige plaatsen, (oude) muren	Zeldzaam in stedelijk gebied
Rood peperboompje	3.10	Bossen, struwelen	Aerdenhout
Rozenkransje	3.10	Zeeduinen, heide, grasland, open plekken met veel korstmossen	Bergen aan zee, Texel
Scherpkruid	3.10	Zeeduinen, kalkrijke ruigten, erven, akkers	Duingebied
Schubvaren	3.10	Oude, verweerde, kalkrijke muren	Amsterdam, Haarlem
Stofzaad	3.10	Open duinbossen, open struwelen, dennenbossen en beukenbossen	Duingebied
Tengere distel	3.10	Kustgebonden: zonnig, open, droog en stikstofrijke grond	Wieringen
Wilde ridderspoor*	3.10	Akkers	Sporadisch waargenomen
Zandwolfsmelk	3.10	Rivierdijken, rivierduinen, grasland	Enkele locatie in Amsterdam

*Deze soorten komen verwilderd uit tuinen of ingezaaid (uit mengsels) in bermen voor.

Vogels

Legenda categorieën jaarrond beschermde nesten

categorie 1	Jaarrond gebruikte nesten (steenuil)
categorie 2	Zeer honkvaste koloniebroeders afhankelijk van bebouwing
categorie 3	Zeer honkvaste broeders of afhankelijk bebouwing (geen kolonie)
categorie 4	Vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest
categorie 5	Honkvaste broeders, maar voldoende flexibel

Vogels

Jaarrond beschermde nesten

Soort	Artikel	Biotoop	Regio	Categorie
Boomvalk	3.1	Open gebieden met houtopstanden (met kraaiennesten)	Gehele provincie	4
Buizerd	3.1	Bosjes van enige omvang en grootte, duinen, oudere bossen	Gehele provincie	4
Gierzwaluw	3.1	Grote stedelijke agglomeraties, kleine dorpen, platteland (boerderijen)	Gehele provincie in bebouwde omgeving	2
Havik	3.1	Bosrijke landschappen, Binnenduinrand, open gebieden (zuidelijk van Noordzeekanaal)	Gehele provincie m.u.v. grotere agrarische gebieden	4
Huismus	3.1	Waar mensen wonen, dakpannen, nestkasten, klimop	Gehele provincie	2
Kerkuil	3.1	Open landschappen	Gehele provincie, Wieringermeer, Hoorn, Zaanstreek, Amsterdam	3
Ooievaar	3.1	Grote open graslanden, laagveen en gradiënten	In en rond Amsterdam en Haarlem en in Het Gooi	3
Ransuil	3.1	Open, licht beboste landschappen	Gehele provincie	4
Roek	3.1	Vrijstaande hoge bomen, cultuurland, grasland en bouwland	Kolonies rond Amsterdam en Hoorn	2
Slechtvalk	3.1	Hoge gebouwen, industriële complexen	Noordzeekanaalgebied en kop van Noord-Holland	3
Sperwer	3.1	Bosrijke delen	Gehele provincie	4
Steenuil	3.1	(half)open agrarische landschappen met veel grasland	Voornamelijk West-Friesland, Zaanstreek. Ook op Wieringen en het zuidelijk deel van de provincie	1
Wespendief	3.1	Uitgestrekte bossen	Duingebied en in Het Gooi	4

Vogels

Jaarrond beschermde nesten als er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen

Soort	Artikel	Biotoop	Regio	Categorie
Blauwe reiger	3.1	waterrijke poldergebieden	Gehele provincie	5
Boerenzwaluw	3.1	Agrarisch gebied	Gehele provincie	5
Bonte vliegenvanger	3.1	(Loof)bossen	Het Gooi en sporadisch in duingebied	5
Boomklever	3.1	(oude) loofbossen met eiken en beuken	Duingebied en in Het Gooi, parken Amsterdam en Haarlem	5
Boomkruiper	3.1	Bossen, laanbeplanting, hoog opgaande vegetatie	Gehele provincie	5
Bosuil	3.1	Parkachtig landschap met oude bomen (>12 ha)	Bosrijke delen provincie en stadsparken	5
Eider	3.1	Waddeneilanden	Texel, Balgzand (Noordkop)	5
Ekster	3.1	Parkachtige landschappen, bebouwde kom	Gehele provincie	5
Gekraagde roodstaart	3.1	Open loof- / dennenbossen, landgoedbossen, oude parken	Duingebied en in Het Gooi	5
Glanskop	3.1	Structuurrijk loofbos, gemengd bos met eiken en beuken	Duingebied en in Het Gooi	5
Grauwe vliegenvanger	3.1	Open loofbos, kleinschalige agrarische landschappen	Bossen in de gehele provincie,	5
Groene specht	3.1	Parkachtige half open landschappen (grote territoria)	Gehele provincie m.u.v. grotere open gebieden met weinig bomen/bos	5
Grote bonte specht	3.1	Oude loof-/ naaldbossen; (oude-) parken, windsingels, bomenrijen	Gehele provincie	5

Huiszwaluw	3.1	Bewoonde gebieden: dakranden, balken en goten	Gehele provincie	5
IJsvogel	3.1	Waterrijke streken met meren, kanalen, rivieren, beken en sloten	Gehele provincie	5
Kleine bonte specht	3.1	Gevarieerde loofbossen met oude hoge bomen, parken	Duingebied, Texel, Robbenoordbos en in Het Gooi	5
Koolmees	3.1	Bossen, parkachtige landschappen, platteland, tuinen	Gehele provincie	5
Oeverzwaluw	3.1	Steile wanden van zand, leem of klei	Gehele provincie	5
Pimpelmees	3.1	Bossen, parkachtige landschappen, platteland, tuinen	Gehele provincie	5
Raaf	3.1	Afhankelijk van kadavers	Het Gooi, duingebied	5
Spreeuw	3.1	Stedelijk- en landelijk gebied	Gehele provincie	5
Tapuit	3.1	Kustduinen	Duingebied	5
Torenvalk	3.1	Graslanden, wegbermen, dijken	Gehele provincie, vooral agrarisch gebied maar ook natuurterreinen	5
Zwarte kraai	3.1	Open en halfopen landschappen met hoge bomen	Gehele provincie	5
Zwarte mees	3.1	Naaldbossen	Duingebied en in Het Gooi	5
Zwarte roodstaart	3.1	Holen gebouwen en steenhopen	Stedelijk gebied	5
Zwarte specht	3.1	Grotere bosoppervlakten	Het Gooi	5

Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Soort	Artikel	Biotoop	Regio
Boommarter	3.10	Oude bossen en landgoederen	In oude bossen, voornamelijk duinbossen, Amsterdamse bos, Het Gooi en Robbenoordbos
Bruinvis	3.5	Noordzee en Waddenzee	Noordzee en Waddenzee
Bunzing	3.10	Open landschappen: veenweide, kleipolders. Oude hopen van o.a. konijnen, holtes	Gehele provincie m.u.v. Texel
Damhert	3.10	Open- en half open landschappen	Duinen van Zuid-Kennemerland, duinen tussen Egmond en Noordzeekanaal
Das	3.10	Kleinschalig natuurlandschap, flink areaal en toegang tot bemeste weilanden	Het Gooi
Eekhoorn	3.10	Bos met voldoende zaaddragende bomen	Het Gooi, bossen rond Amsterdam, Duingebied
Gewone zeehond	3.10	Zoute wateren	Waddenzee, Noordzee
Grijze zeehond	3.10	Zoute wateren	Waddenzee, Noordzee
Hermelijn	3.10	Nagenoeg elke biotoop met voldoende kleine zoogdieren	Gehele provincie. Voornamelijk Zaanstreek, Waterland en Vechtplassengebied.
Noordse woelmuis	3.5	Moerassig terrein	Gebied tussen Hoorn, Alkmaar, Haarlem en Amsterdam en op Texel.
Otter	3.5	Moerasgebieden	Naardermeer en Vechtplassen
Steenmarter	3.10	Bos, stedelijke- en agrarische gebieden met voldoende voedsel en schuilplaatsen	Sporadisch
Waterspitsmuis	3.10	Heldere wateren, moerassige gebieden, natte duinvalleien, rietkragen, verlandingszones	Zeldzaam aanwezig in gehele provincie
Wezel	3.10	Gevarieerde weidegebieden, akkergebieden, bossen, moerassen, weidegebieden. Voldoende kleine zoogdieren	Gehele provincie m.u.v. Texel

Zoogdieren

Vleermuizen

Soort	Artikel	Biotoop	Regio
Franjestaart	3.5	Naaldbossen, andere bostypen, bosranden, kapvlakten, weilanden, drassig terrein	Bunkers Amsterdamse Waterleidingduinen en Zuid-Kennemerland. Rond Hilversum
(Gewone) Baardvleermuis	3.5	Parkachtige landschappen met stromend water en oevervegetatie	Met name Duingebied, Gooi. Sporadisch in hele provincie
Gewone dwergvleermuis	3.5	Van agrarisch gebied en bos tot dichtbevolkte steden. Voornamelijk kiervormige ruimten	Gehele provincie
Gewone grootoorvleermuis	3.5	Loofbos, gemengd bos, holle bomen en gebouwen	Met name Duingebied, Gooi. Sporadisch in hele provincie
Kleine dwergvleermuis	3.5	Waterrijke gebieden: oeverbossen, laagland en wateren. Gebouwbewoner	Enkele sporadische waarnemingen
Laatvlieger	3.5	Gebouwen: huizen in dorpen en steden, boerderijen. Open landschap	Gehele provincie
Meervleermuis	3.5	Spouwmuren van huizen rond sloten, kanalen, meren en plassen	Gehele provincie
Rosse vleermuis	3.5	Oude holle bomen: beuken en eiken in landgoederen en in andere bossen	Gehele provincie
Ruige dwergvleermuis	3.5	Gemengde loofbossen en parken	Gehele provincie
Tweekleurige vleermuis	3.5	Open gebieden of in waterrijke nieuwbouw- en villawijken op voormalige agrarische grond	Enkele sporadische waarnemingen
Watervleermuis	3.5	Oude loofbomen in de buurt van waterpartijen. Landgoederen en buitenplaatsen	Gehele provincie

Amfibieën

Soort	Artikel	Biotoop	Regio
Alpenwatersalamander	3.10	Allerlei typen water, visarm, niet snelstromend	Ten zuiden van Hilversum, sporadisch rond Amsterdam/Haarlem
Boomkikker	3.5	Visvrije, zonnige gelegen en matig voedselrijke wateren met oever- en watervegetatie	Amsterdamse waterleidingduinen
Heikikker	3.5	Vochtige dichte vegetaties: heide, veen, moeras, graslanden, duinen	Het Gooi, Texel
Kamsalamander	3.5	Kleinschalig landschap met afwisseling tussen bos, struweel, houtwallen, rietkragen, graslanden	Het Gooi
Poelkikker	3.5	Hogere zandgronden, heide, hoogveen	Texel, Duingebied rond Castricum en Het Gooi
Rugstreeppad	3.5	Open, droge en warme terreinen in een pionierstadium	Gehele provincie m.u.v. intensief agrarisch gebied

Reptielen

Soort	Artikel	Biotoop	Regio
Hazelworm	3.10	Dichtbegroeide, enigszins vochtige gebieden	Gooi- en Vechtstreek, Zuid-Kennemerland, Schoorl
Levendbarende hagedis	3.10	Vochtige terreindelen, hoogveen, natte heide	Het Gooi
Ringslang	3.10	Waterrijk, overgang hogere zandgronden naar veen- en kleigronden	Randen van Het Gooi, Vechtstreek (zuidoosten), rond Amsterdam, IJsselmeer tussen Hoorn en Amsterdam. Zaanstreek (o.a. Wormer- en Jisperveld).
Zandhagedis	3.5	Hogere zandgronden en duinen, droge heide	Vooral vastelandsduinen en Het Gooi

Insecten

Libellen

Soort	Artikel	Biotoop	Regio
Gevlekte witsnuitlibel	3.5	Laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen	Duingebied, Het Gooi
Groene glazenmaker	3.5	Laagveenmoerassen met krabbenscheer	Vechtstreek
Sierlijke witsnuitlibel	3.5	Schone, vegetatierijke vennen, plassen en dode rivierarmen	Duingebied, Het Gooi

Insecten

Vlinders

Soort	Artikel	Biotoop	Regio
Aardbeivlinder	3.10	Duingebied	Duingebied ten zuiden van het Noordzeekanaal
Bruine eikenpage	3.10	Duingebied	Duingebied
Duinparelmoervlinder	3.10	Open duin	Duingebied
Grote parelmoervlinder	3.10	Duinen (duinviooltje)	Texel, duinen bij Den Helder, Kennemerduinen
Grote vos	3.10	Tijdelijke vestingen, langs de kust	Niet meer als standvlinder in ons land
Iepenpage	3.10	Stedelijk gebied	Enkele waarnemingen in Amsterdam
Kommavlinder	3.10	Duinen, schrale grasvegetaties	Duingebied, Texel
Sleedoornpage	3.10	Groensingels in stedelijk gebied	Het Gooi

Insecten

Kevers

Soort	Artikel	Biotoop	Regio
Gestreepte waterroofkever	3.5	Diepe meren, goede waterkwaliteit en dichte oevervegetatie	Weidemerren

Vissen

Soort	Artikel	Biotoop	Regio
Grote modderkruiper	3.10	Stilstaand tot zeer langzaam stromend ondiep water, dikke modderlaag	Vechtplassen
Houting	3.5	Zee, riviermondingen, rivieren (zandbodem)	Vechtplassen
Kwabaal	3.10	Rivieren, beken, meren	Vechtplassen

Weekdieren

Soort	Artikel	Biotoop	Regio
Platte schijfhoorn	3.5	Stilstaand water. Voorkeur voor veenbodems.	Vechtstreek. Verspreid rond binnenduinrand en veenweidegebied.

de zakelijke dienstverlening van Landschap

Landschap Noord-Holland

Postbus 222

1850 AE Heiloo

Tel. 088 - 006 44 00

www.landschapnoordholland.nl

info@landschapnoordholland.nl